

SAMBORZEC

NA LINII CZASU

Nr 116 marzec 2023

Gazeta Wspólnoty Samorządowej

„Zginęli, abyśmy mogli żyć”

Od 1 września 2022 r. w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Samborcu realizowany był projekt „Zginęli, abyśmy mogli żyć” w ramach programu „Czuwamy! Pamiętamy!” Fundacji Orlen. Zakładał on przywrócenie należnej czci miejscu pamięci narodowej, które znajduje się przed budynkiem szkoły.

Udało się to dzięki środkom pozyskanym z programu, funduszom z gminy Samborzec, dzięki zaangażowaniu rady sołectwiej miejscowości Samborzec oraz rodziców naszej placówki.

Oprócz renowacji pomnika i pamiątkowych tablic, na placu szkolnym stanął maszt flagowy pozyskany przez gminę w ramach rządowego programu „Pod biało-czerwoną”.

Jednocześnie realizowane były działania o charakterze patriotycznym skierowane do społeczności szkolnej i lokalnej.

We wrześniu bieżącego roku szkolnego lekcje historii, języka polskiego i spotkania z wychowawcami poświęcone były rocznicy wybuchu II wojny

światowej oraz prezentacji bohaterów z gminy Samborzec, których nazwiska umieszczone są na pamiątkowych tablicach przed budynkiem szkoły.

W październiku, z racji tego, że jest to miesiąc męczeńskiej śmierci samborzeckich błogosławionych, uczniowie z klas IV-VIII odwiedzili kościół parafialny, gdzie ksiądz Tomasz Flis przybliżył im sylwetki ks. Antoniego Rewery i ks. Władysława Miegonia. 29 października 2022 r. młodzież ze szkoły podstawowej, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Samborcu, występowała w wieczornicy z okazji 80. rocznicy śmierci tychże błogosławionych.

11 listopada nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie kamienia oraz tablicy

upamiętniającą rocznicę śmierci ks. A. Rewery i ks. W. Miegonia. W czasie uroczystych obchodów na placu szkolnym młodzież przypomniała historię tego miejsca pamięci.

W styczniu w ramach projektu

„Zginęli, abyśmy mogli żyć” zostały ogłoszone dwa konkursy. Był to konkurs fotograficzny „Miejsce pamięci narodowej w obiektywie”, zrealizowany we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Samborcu, oraz konkurs plastyczny „Zginęli, abyśmy mogli żyć” przeprowadzony wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Samborcu.

cu szkolnym w 1943 r., oraz z Ewą Judą – poetką, która zaprezentowała swoją twórczość związaną z gminą Samborzec.

Uroczyste zakończenie projektu miało miejsce 1 marca 2023 r. w miejscu pamięci narodowej, przed budynkiem szkoły. Połączone zostało z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych. W czasie apelu złożono hołd tym, którzy oddali swe życie za ojczyznę, podsumowano wszystkie działania zrealizowane od września 2022 r. oraz wręczono nagrody zwycięzcom konkursów.

Dzięki realizacji wszystkich zamierzonych działań przywrócono blask pomnikowi i tablicom znajdującym się na terenie szkoły, ale przede wszystkim, kierując się słowami Józefa Piłsudskiego: „Naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości”, ocalono od zapomnienia lokalnych patriotów, którzy poświęcili swe życie za ojczyznę i z pewnością zasługują na pamięć i szacunek.

Z wizytą w Portugalii

W dniach 6-16 marca 11 uczniów wraz z trojgiem nauczycieli Publicznej Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Zawierzbiu wzięło udział w międzynarodowym projekcie „Planeta Mądrości” odbywającym się w Portugalii. Przez 10 dni grupa rozwijała swoje umiejętności z zakresu ekologii i języka angielskiego.

W przedsięwzięciu wzięli udział uczniowie klasy VII i VIII szkoły podstawowej. Podczas pobytu towarzyszyło im troje opiekunów: ks. mgr Grzegorz Słodkowski, mgr Joanna Lipczyńska, mgr Anna Gryś. Przez ponad tydzień uczestniczyli w różnych warsztatach i zajęciach lekcyjnych odbywających się w portugalskiej szkole Agrupamento de Escolas Fragata do Tejo w Moita.

wiska płynące z recyklingu. Podczas zajęć lekcyjnych, wspólnie z portugalskimi rówieśnikami uczestnicy projektu podnosili także umiejętności społeczne i kompetencje cyfrowe. Dzięki wymianie doświadczeń mogli poznać podobieństwa i różnice w systemie edukacji w Polsce i Portugalii, poszerzyli wiedzę o miejscowej kulturze i zwyczajach, a także doskonalili umiejętność komunikowania się

założycieli. Podczas pobytu w Lizbonie grupa zobaczyła m.in. główny plac miasta – Praça do Comércio, Klasztor Hieronimitów oraz Pomnik Odkrywców. Ważnym punktem dla uczniów był także Tropikalny Ogród Botaniczny oraz największe w Europie oceanarium.

Ciekawą atrakcją dla dzieci było obserwowanie delfinów w ich naturalnym środowisku u ujścia rzeki Sado oraz rejs statkiem po oceanie, skąd mogli podziwiać wspaniałe widoki na półwysep Tróia i wybrzeże parku przyrody Arrábida.

W połowie pobytu w Portugalii, 12 marca, uczestnicy wyjazdu pielgrzymowali do sanktuarium maryjnego w Fatimie, gdzie wspólnie dziękowali za możliwość wzięcia udziału w projekcie „Planeta Mądrości”. Całodniowy pobyt w jednym z najbardziej znanych sanktuariów na świecie pozwolił na zapoznanie się z historią trojga dzieci – Franciszka, Hiacynty i Łucji, którym w 1917 r. kilkakrotnie objawiała się Matka Boża, wzywająca ludzi do odmawiania różańca świętego.

Cennym i ważnym doświadczeniem dla uczniów była możliwość zapoznania się i podróżowania różnymi środkami transportu: autobusem, tramwajem, metrem, pociągiem, promem oraz samolotem.

Konkurs przeznaczony był dla wszystkich użytkowników naszej biblioteki i trwał przez cały rok 2022. Ocenie konkursowej podlegały aktywność czytelnicza, której wyrazem była liczba wypożyczonych książek, terminowość zwrotów oraz dbałość czytelnika o wypożyczone pozycje.

Nagrodzono najlepszych czytelników roku 2022

Wyłoniono laureatów w sześciu kategoriach: w kategorii czytelnik w wieku do lat 5 wygrał Jan Kobus – 83 wypożyczone książki, wśród czytelników w wieku od 6 do 12 lat tytuł najlepszego otrzymał Stanisław Niezgodna – 52 wypożyczone książki, w kategorii czytelnik w wieku od 13 do 15 lat zwyciężył Jan Kaczor – 72 wypożyczone książki, w kategorii czytelnik w wieku od 16 do 24 lat wygrała Aleksandra Kanios – 18 wypożyczonych książek, w kategorii czytelnik w wieku od 25 lat zwyciężką laur otrzymała Małgorzata

Komorowska – 169 wypożyczonych pozycji. Tytuł Super Czytelnika roku 2022 z największą liczbą wypożyczonych książek otrzymała Lena Korycińska – 204 wypożyczenia.

Laureatom składamy najserdeczniejsze gratulacje i zapraszamy wszystkich do udziału w nowej edycji konkursu Najlepszy Czytelnik Roku 2023.

Głównym celem projektu było poszerzenie wiedzy ekologicznej na temat ochrony środowiska. W trakcie warsztatów uczniowie kształtowali postawę umiętnego współżycia z przyrodą, nabywali opiekuńczego stosunku do świata zwierząt i roślin oraz poznawali korzyści dla środo-

zarówno w języku angielskim, jak i portugalskim.

Obok realizacji podstawowych celów projektu nie zabrakło czasu na zwiedzanie najważniejszych miejsc i miast Portugalii. W Lizbonie uczniowie z Zawierzbia mieli okazję poznać historię miasta i jego

ZNANI I NIEZNANI

JAN MISIUDA (1896-1969)

Minęło już ponad pół wieku od śmierci mieszkańca Złotej, Jana Misiudy. Warto wspomnieć o tej pozytywnej i wyrazistej postaci człowieka z naszej okolicy.

Jan Misiuda urodził się 9 czerwca 1896 roku w Życi Złockiej (dziś wieś Polanów) w gminie Samborzec, guberni radomskiej, w rodzinie chłopskiej. Był synem Wojciecha i Mariany z domu Łukawskiej. Jako młody chłopiec uczęszczał do szkoły w Samborcu, w której wszystkie przedmioty, oprócz religii, nauczano w języku rosyjskim. Tam ukończył 4 klasy.

Posiadał rodzeństwo: 5 braci i 2 siostry. Do czasu wstąpienia do wojska pomagał rodzicom w pracach polowych oraz uczył się ciesielki i stolarki u znanych fachowców z okolicy. Pracował przy budowie drewnianych domów i stawianiu dachów. Przyuczył się także do zawodu młynarza, pracując we młynie u pana Tenderendy w Polanowie. W międzyczasie ukończył kurs na mistrza młynarskiego. Będąc w wojsku, w czasie I wojny światowej służył w artylerii. W 1920 roku walczył w bitwie z bolszewikami, w której wyróżnił się odwagą i męstwem. Przeżył wojnę, mimo że zachorował na czerwonkę. Większość żołnierzy zmarła. Jemu udało się przeżyć. Później często mawiał: „Zawdzięczam to Matce Boskiej Sulisławskiej”. Za udział w tej wojnie odznaczony został osobiście przez marszałka Piłsudskiego brązowym krzyżem „Polska Swemu Obrońcy”, otrzymał też pole o pow. 1,78 ha po majątku Lenartowiczów w Złotej.

12 grudnia 1926 roku zawarł w Kleczanowie związek małżeński z Franciszką Szczygielską (ur. 29.01.1903 r. w Radomiu). Zamieszkali w Złotej, w izbie wynajętej u sąsiada. Teść Jana Misiudy, Józef Szczygielski, posiadał w Gorzyczanach młyn, więc wciągnął zięcia i zaciekał przy mieleniu zboża. Wkrótce Jan rozpoczął przygotowania do budowy własnego młyna na gruntach w Złotej (o historii młyna opracuję nowy artykuł). Na miejscu wykonywał betonowe pustaki potrzebne do budowy.

Budowę młyna zakończono w 1930 roku. Młynarz Jan Misiuda zamieszkał w Złotej wraz z żoną i dziećmi. W 1929 roku urodziła się im pierwsza córka, Janina, następnie kolejne –

Jan Misiuda, lata 20. XX wieku, prawdopodobnie Samborzec. Fot. ze spuścizny Ireny Gromnickiej, ze zbiorów rodzinnych

Wacława (zginęła tragicznie we młynie), Maria (Lalka) i Irena.

Po powrocie z wojny bolszewickiej, jako młody, pełen wigoru młodzieniec, Jan rzuca się w wir pracy społecznej. Zostaje strażakiem

w Ochotniczej Straży Pożarnej w Samborcu (powstałej już w 1921 r.). Przyjmuje funkcję naczelnika straży, którą to sprawuje przez następne kilkanaście lat (1921-1935).

Od 1929 roku występuje w składzie Zarządu Powiatowego Okręgowego Związku Straży Pożarnych RP w Sandomierzu, będzie tam działał aż do końca swego życia. Jako instruktor pożarnictwa bierze udział w szkoleniach i kursach pożarniczych. Zostaje także komendantem rejonu OSP dla gmin Samborzec, Obrazów i Sandomierz. W czasie wielkiej powodzi w 1934 roku dowodzi akcją ratowniczą na terenie gminy Samborzec, okazując duże zaangażowanie i ofiarność, za co odznaczony został Medalem za Dzielność i Odwagę.

Zachował się jego opis tej straszliwej powodzi z października 1934 r. Jesienią 1934 roku z jego między innymi inicjatywy wybudowano w Samborcu pierwszy budynek strażnicy (remizy). Budynek poświęcił ks. Władysław Tytko, kapłan i strażak zarazem, a w uroczystościach otwarcia remizy udział wzięli starosta sandomierski dr Leon Polanowski.

We wrześniu 1939 roku Jan Misiuda zostaje wybrany na wójta gminy Samborzec. Funkcję tę pełnił do września 1944 roku. To szczególnie trudny i niebezpieczny okres w sytuacji pełnienia takiej funkcji publicznej, w obliczu wymagań stawianych przez władze okupacyjne i polski ruch oporu działający na terenie gminy. Mimo występujących zagrożeń (można było stracić życie), nie wahał się pomagać potrzebującym. Współpracował z tutejszą partyzantką oddziału AK i BCH. W celu ograniczenia wywozu ludzi z terenu gminy na roboty do Rzeszy, fikcyjnie zatrudniał w młynie kilkadziesiąt osób, wystawiając im „odpowiednie” papiery. Już w czasie okupacji niemieckiej wraz z Janem Piotrowskim

i Janem Wołosem z Gorzyczan rozpoczął elektryfikację kilku wiosek w gminie. To w czasie okupacji rozpoczęto rozbudowę szkoły w Samborcu. Po zakończeniu wojny w 1945 roku Jan Misiuda był podejrzewany przez ówczesne nowe władze o współpracę z niemieckim okupantem. Niewygodne były też jego poglądy (był gorącym patriotą i piłsudczykiem). Został więc aresztowany i osadzony w sandomierskim więzieniu na zamku. W wyniku starań jego środowiska oraz żony po trzech miesiącach został zwolniony.

Mimo trudnych doświadczeń, po wyjściu z więzienia nadal aktywnie włącza się w działalność społeczną. Zostaje prezesem OSP w Samborcu. Funkcję tę pełni do 1950 roku.

Uczestniczył w budowie nowej remizy strażackiej (po rozebraniu starej w 1950 roku). Wspierał budowę remiz w Obrazowie i Gorzyczanach. W 1956 roku został członkiem Zarządu Powiatowego Związku OSP w Sandomierzu i Wojewódzkiego ZOSP w Kielcach. Aktywnie uczestniczył we wszystkich ważnych wydarzeniach strażackich. W 1958 roku Jan Misiuda był głównym projektantem i nadzorującym budowę kaplicy pw. św. Józefa u podnóża skarpy przed kościołem w Samborcu. Kwestował i pracował przy budowie schodów prowadzących od skarpy do kościoła. Był znakomitym organizatorem, oddanym temu, co robił. Ludzie go lubili i cenili. Niestety, stan jego zdrowia się pogarszał. W 1967 roku doznaje pierwszego wylewu krwi do mózgu. Drugiego nie przeżył. Zmarł w sandomierskim szpitalu 12 lipca 1969 roku. Straż powiatu sandomierskiego oraz gmina Samborzec poniosły wielką stratę. W pogrzebie udział wzięła ogromna rzesza mieszkańców Samborca i okolicznych wiosek.

Jan Misiuda pochowany jest na cmentarzu w Samborcu w grobie rodzinnym. Wejście główną bramą na starym cmentarzu do góry, przed kaplicą Popielów po prawej stronie duży marmurowy grobowiec.

OPRACOWAŁ ANDRZEJ CEBULA

PS Korzystałem z relacji Władysława Stępnia ze Złotej i Waldemara Masternaka z Samborca oraz publikacji „Pożarnictwo Ziemi Sandomierskiej” Wiesława Chmielewskiego.

Redakcja nie odpowiada za treść publikacji autorskich.

Artystyczny Dzień Kobiet

W tym roku z okazji Dnia Kobiet odbył się w naszej gminie koncert zespołu Triadeon zorganizowany przez wójta gminy Samborzec, Gminny Ośrodek Kultury w Samborcu i Zespół Placówek Oświatowych w Chobrzeżanach.

W niedzielę, 5 marca, przed wypełnioną po brzegi salą w chobrzeżanckim liceum Anna Przybysz, przy akompaniamencie Jacka Przybysza i Jarka Kutery, snuła opowieść o ikonie piosenki francuskiej, Edith Piaf.

Dziękujemy wszystkim za przybycie, a Kołom Gospodyń Wiejskich za przyniesione słodkości. Mamy nadzieję na więcej wspólnych spotkań w artystycznej atmosferze.

7 marca w budynku remizy OSP odbyła się uroczystość z okazji Dnia Kobiet. Wydarzenie zostało przygotowane przez wszystkie organizacje działające na terenie Śmiechowic, Żukowa i Wielogóry.

„Trójmiasto” dla pań

Była to doskonała okazja do integracji międzypokoleniowej i spotkania się w gronie mieszkańców tzw. Trójmiasta. Organizatorzy imprezy zadbali, aby wszystkie przybyłe na uroczystość panie spędziły miło to wtorkowe popołudnie i aby żadna nie wyszła z sali bez symbolicznego kwiatka. Na wszystkich przybyłych czekał również słodki poczęstunek, kawa, herbata i lampka szampana. Tego wieczoru nie zabrakło słów wdzięczności, podziękowań, uśmiechów i serdeczności skierowanych

w stronę pań. Finałem wydarzenia był koncert słowno-muzyczny przygotowany przez uczniów Szkoły Podstawowej w Śmiechowicach i zespół Muzyczny „Trójmiasto” zrzeszający mieszkańców Śmiechowic, Żukowa i Wielogóry. Nie zabrakło również życzeń ze strony zaproszonych na uroczystość gości – wicewójt Ewy Drzazgi, księdza proboszcza Mariana Kowalskiego, radnych powiatowych – Witolda Stefaniaka i Adriana Wołosa. Swoją obecnością zaszczytili organizatorów również kierownik

wydziału oświaty Izabela Ossowska, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej Ewa Stefanek wraz z pracownikami oraz kierownik Warsztatu Terapii Zajęciowej Monika Piotrowska.

Organizatorzy – Szkoła Podstawowa w Śmiechowicach, Trójmiejski Klub Seniora, Koła Gospodyń Wiejskich, OSP – serdecznie dziękują wszystkim za obecność. To był wyjątkowy wieczór, pełen życzeń, muzyki i pięknych słów o kobietach, spędzony w rodzinnej atmosferze, łączący mieszkańców i pokolenia w „Trójmieście”.

